

คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ

ที่ ๑๙ / ๒๕๕๖

เรื่อง แผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่องยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ซึ่งกำหนดนโยบายให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับนำไปปฏิบัติ และให้พลังมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในลักษณะของการบูรณาการ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส.) เพื่อเป็นศูนย์อำนวยการบริหารจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ทำหน้าที่ในการนำนโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปสู่การปฏิบัติ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความต่อเนื่อง และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล จึงกำหนดให้มี “แผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗” ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติงาน โดยให้หน่วยงานหลักที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน บูรณาการร่วมกับหน่วยงานร่วม เพื่อออกแผนปฏิบัติการ รองรับปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ โดยใช้งบประมาณของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการในภาพรวม โดยมีรายละเอียดแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ ตามภาคผนวกแนบท้าย

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ร้อยตำรวจเอก

(เฉลิม อยู่บำรุง)

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ

แผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

๑. การผลิตยาเสพติด แหล่งผลิตยาเสพติดส่วนใหญ่ ทั้งยาบ้า ไอซ์ และเฮโรอีน อยู่ในพื้นที่อิทธิพลของชนกลุ่มน้อย ที่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของประเทศเพื่อนบ้าน มีศักยภาพในการผลิตยาเสพติดได้อย่างไม่จำกัด ส่วนการผลิตในประเทศ ยังมีจำนวนน้อยไม่ส่งผลโดยรวมต่อสถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศ

๒. การตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ยังคงมีความพยายามลักลอบส่งออกสารตั้งต้นประเภทซูโดอีเฟดรีนไปยังแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนใหญ่จะนำเข้ามาจากประเทศอินเดีย เนื่องจากอินเดียเข้มงวดกับซูโดอีเฟดรีนที่เป็นผง แต่ไม่เข้มงวดในรูปแบบเม็ด ขณะเดียวกันก็พบว่าการลักลอบนำคาเฟอีนจำนวนมากจาก สปป.ลาว ลำเลียงเข้าสู่พื้นที่ของแหล่งผลิต

๓. การลักลอบนำเข้ายาเสพติด เนื่องจากปัญหาความมั่นคงในเมียนมาร์ กลุ่มผู้ผลิตยังคงเร่งผลิตและระบายยาเสพติดทั้งยาบ้า ไอซ์ และเฮโรอีน เข้าสู่ตลาดในไทย ทั้งที่ผ่านชายแดนเมียนมาร์โดยตรงมากกว่าร้อยละ ๙๐ และนำอ้อมไปผ่านชายแดน สปป.ลาว ในช่วงปี ๒๕๕๖ ปรากฏข่าวสารการลักลอบลำเลียงยาบ้าและไอซ์ ทางชายแดนไทยเข้ามาพื้นที่ตอนใน โดยกลุ่มบุคคล ๓ สัญชาติ และกลุ่มชนเผ่าพื้นที่สูง ได้แก่ กลุ่มว่า ชาวม้ง มูเซอ จีนฮ่อ อาข่า และลีซอ นอกจากนี้ ยังพบการลักลอบส่งยาเสพติดผ่านทางพัสดุไปรษณีย์ บริษัทขนส่งต่างๆ รถประจำทาง รถไฟ หรือซ่อนพรางมากับวัสดุต่างๆ เช่น การพรางมากับสินค้าการเกษตร เป็นต้น

๔. การค้ายาเสพติด กลุ่มนักค้ายาเสพติดยังคงมีศักยภาพในการค้ายาเสพติดในปริมาณมาก การจับกุมส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ลำเลียง หรือผู้ประสานงานเท่านั้น ตัวยาที่มีการค้าและแพร่ระบาดหลัก ยังคงเป็นยาบ้า และไอซ์ แหล่งเก็บพักยาเสพติดที่สำคัญยังคงอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มนักค้ายาเสพติดที่มีบทบาทสำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ เครือข่ายนักโทษในเรือนจำ กลุ่มนักค้ารายเก่า นอกจากนั้นยังมีเจ้าหน้าที่รัฐจำนวนไม่น้อยที่เข้าไปมีผลประโยชน์และเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติด

๕. การแพร่ระบาดของยาเสพติด ยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดยังคงเป็นยาบ้า ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๘๓.๘ ขณะที่ ไอซ์มีสถานการณ์ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น กลุ่มอายุหลักที่เข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ในช่วง ๑๕-๒๔ ปี พื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด พบว่ามีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยังคงต้องเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดจำนวน ๕๐,๙๐๒ หมู่บ้าน/ชุมชน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๒ ของหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงานสำคัญของแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๖

ผลการดำเนินงานของแผนงานต่างๆ ในปี ๒๕๕๖ ในภาพรวมสามารถบรรลุผล และเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสามารถจำแนกผลงานเป็นรายแผน ดังนี้

๑. แผนงานที่ ๑ การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด มีการดำเนินการลดระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติด จำนวน ๗๘,๙๒๕ หมู่บ้าน/ชุมชน จากเป้าหมายรวม ๘๔,๓๒๐ หมู่บ้าน/ชุมชน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๓.๖๐ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้แก่แกนนำชุมชนและชุมชนอย่างมีคุณภาพ ทำให้สามารถพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนดังกล่าวครบเกณฑ์ ๗ ขั้นตอนของการสร้างชุมชนเข้มแข็ง จำนวน ๕๐,๘๖๑ หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๖ ของเป้าหมาย

๒. แผนงานที่ ๒ การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กำหนดให้มีการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดรักษาให้ได้อย่างน้อย ๓๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ๔๘๔,๖๑๐ คน หรือร้อยละ ๑๖๑.๕๔ ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำแนกออกเป็น ระบบสมัครใจ ๒๘๔,๗๕๙ คน ระบบบังคับบำบัด ๑๖๙,๔๘๙ คน และระบบต้องโทษ ๒๗,๓๖๒ คน โดยผ่านกระบวนการของศูนย์จำแนกและคัดกรองผู้เข้าบำบัดรักษาในระดับอำเภอ ๑,๑๐๓ แห่ง รวมถึงการจัดให้มีศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพแบบสมัครใจ จำนวน ๑๑๗ แห่ง และสามารถติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษา เพื่อลดอัตราการเสพซ้ำได้ ๕๗๔,๑๘๙ คน จากเป้าหมาย ๕๖๐,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๒.๕๓

๓. แผนงานที่ ๓ การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด ป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในระดับชั้น ป.๕-ป.๖ ทั่วประเทศ จำนวน ๑,๓๙๖,๗๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๑๒ จากเป้าหมาย ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน ส่งเสริมให้สถานศึกษามีกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด ๑๑,๕๓๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๔๓ จากเป้าหมายสถานศึกษา ๑๑,๔๙๐ แห่งทั่วประเทศ กำหนดมาตรการจัดระเบียบสังคมในทุกจังหวัด รวมทั้งการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการและนิคมอุตสาหกรรม

๔. แผนงานที่ ๔ การปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดได้มากถึง ๔๔๕,๙๕๖ คดี ผู้ต้องหา ๔๓๑,๐๐๙ ราย โดยเป็นการจับกุมนักค้ายาเสพติดรายสำคัญที่มีการขยายผล จำนวน ๔๔,๙๒๕ ราย จากเป้าหมาย ๔๐,๐๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๒.๓๒ ของกลางยาบ้า ประมาณ ๑๒๐.๐๔ ล้านเม็ด ไอซ์ ๑,๖๓๑.๖๖ กิโลกรัม เฮโรอีน ๗๐๘.๗๔ กิโลกรัม กัญชา ๒๗,๔๘๗.๙๘ กิโลกรัม และสนับสนุนให้มีการเร่งรัดการสืบสวน ขยายผล และดำเนินมาตรการด้านทรัพย์สินทุกคดี ทำให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินได้มากกว่า ๒,๓๙๕.๔๑ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๑๑๙.๗๘ จากเป้าหมาย ๒,๐๐๐ ล้านบาท ในส่วนของการป้องกันการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ ได้มีการปรับปรุงเรือนจำความมั่นคงสูง จำนวน ๑๐ แห่ง และส่งเสริมให้มีเรือนจำสีขาว จำนวน ๙๑ แห่ง

๕. แผนงานที่ ๕ ความร่วมมือระหว่างประเทศ จากนโยบายยกระดับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด จาก “วาระแห่งชาติ” เป็น “วาระแห่งภูมิภาค” ได้มีการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี การผลักดันนโยบายในการขยายและเชื่อมโยงความร่วมมือกับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับองค์การสหประชาชาติและอาเซียน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกความร่วมมือในพื้นที่ชายแดน และการพัฒนาศักยภาพประเทศเพื่อนบ้านในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด การเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการผลักดันการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอาเซียน เพื่อต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด อันจะนำไปสู่การเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียน ค.ศ.๒๐๑๕ หรือ พ.ศ.๒๕๕๘

๖. แผนงานที่ ๖ การสกัดกั้นยาเสพติด กองกำลังป้องกันชายแดนทั้ง ๘ กองกำลังได้มีการจัดวางกำลังในการลาดตระเวน และตรวจตราบริเวณด่านชายแดน การเสริมอุปกรณ์รั้วลวดหนาม ตามท่าข้าม ช่องทาง รวมทั้ง เพิ่มความเข้มข้นของด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เส้นทางตอนใน ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดน จำนวน ๑,๕๐๐ หมู่บ้าน/ชุมชน ให้เป็นเกราะป้องกันภัยจากยาเสพติด

๗. แผนงานที่ ๗ การบริหารจัดการแบบบูรณาการ การอำนวยการและบริหารจัดการการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การอำนวยการของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส.) และศูนย์อำนวยการ/ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับต่างๆ ผ่านกลไกการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ของคณะอนุกรรมการบริหารแผนยุทธศาสตร์ และคณะอนุกรรมการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมทั้งการพัฒนาห้องปฏิบัติการข้อมูล (Operation Room) และระบบการรายงานผล ผ่านทางระบบรายงานของ ศพส. สามารถติดตามสถานการณ์และผลการดำเนินงานได้อย่างทันท่วงที ซึ่งได้ผลักดันเพื่อให้เกิดการพัฒนาฐานข้อมูลยาเสพติดในระดับ ศพส.จ./กทม. ให้ครอบคลุม เพื่อประสิทธิภาพในการกำกับ ติดตามการทำงานในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบความคิด

๑. กรอบความคิดทางยุทธศาสตร์ ปี ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์หลัก คือ

๑.๑ ยุทธศาสตร์ต่อเนื่อง คือ การใช้พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดย ๗ แผนงานหลักขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ยุทธศาสตร์ป้องกัน คือ ป้องกันรายใหม่ ป้องกันพื้นที่ ป้องกันการมีพฤติกรรมซ้ำ ป้องกันครอบครัว และป้องกันชุมชน

๑.๓ ยุทธศาสตร์เสริมสร้าง คือ การเสริมสร้างมาตรการ เสริมสร้างองค์กร เสริมสร้างกลไกให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างงานรองรับประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘

๒. กรอบความคิดการแก้ไขปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง

จุดเน้นในปี ๒๕๕๗

๑. เน้นความต่อเนื่อง เพื่อดำรงความเข้มข้นในการปฏิบัติงาน
๒. เน้นการปรับระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบบูรณาการ และให้หน่วยงานในพื้นที่ระดับจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและลดปัญหา ยาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม
๓. เน้นการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้สามารถลดระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติด
๔. เน้นการแก้ไขผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดแบบครบวงจร เพื่อลดจำนวนผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติด และสามารถกลับสู่สังคมได้อย่างปกติสุข
๕. เน้นการใช้มาตรการทางเลือกให้มากขึ้น เพื่อลดปริมาณผู้กระทำความผิดยาเสพติด ที่เข้าสู่มาตรการบังคับโทษ ตามกฎหมายเกินศักยภาพของระบบที่จะรองรับได้
๖. เน้นสร้างชุมชนอุ่นใจ ได้ลูกหลานกลับคืน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งรณรงค์ ป้องกันยาเสพติดทุกพื้นที่ โดยอยู่บนพื้นฐาน ครอบครัวอุ่นใจ และติดตามดูแล ด้วยชุดสายตรวจอุ่นใจอย่างต่อเนื่อง
๗. เน้นการทำลายโครงสร้างการค้าและวงจรการเงิน เพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติด การเงินที่ผิดกฎหมาย และใช้มาตรการด้านทรัพย์สินอย่างบูรณาการ
๘. เน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเสริมประสิทธิภาพการสกัดกั้น ปรามปราม ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด
๙. เน้นยุทธศาสตร์เชิงรุกกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อบรรลุตฤประสงค์อาเซียนปลอดยาเสพติด ปี ๒๕๕๘

เป้าหมายของแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

๑. ทุกจังหวัด/กรุงเทพมหานคร สามารถลดและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่ต้องเฝ้าระวังมาก ได้จำนวน ๑๖,๔๐๘ หมู่บ้าน/ชุมชน
๒. นำผู้เสพยาเสพติดเข้าบำบัดรักษาทุกระบบในภาพรวมทั่วประเทศ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ คน และติดตามช่วยเหลือ ดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษา ให้ได้ร้อยละ ๘๐ ของฐานข้อมูลรายชื่อบุคคล ที่ผ่านการบำบัดในปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗ เพื่อไม่ให้กลับไปเสพยาซ้ำ
๓. สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่กลุ่มเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ในระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียน จำนวน ๒,๔๐๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ

๔. เสริมสร้างการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับโรงเรียนและสถานศึกษาระดับขยายโอกาสขึ้นไป ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนสถานศึกษาเป้าหมาย ๑๑,๗๔๙ แห่งทั่วประเทศ และสามารถควบคุมปัจจัยเสี่ยงรอบๆ สถานศึกษาได้ในทุกโรงเรียน

๕. สถานประกอบการกิจการ มีระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จำนวน ๒,๐๐๐ แห่ง

๖. สกัดกั้นการลักลอบนำเข้าของยาเสพติดให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของปริมาณยาเสพติดที่ถูกจับได้ในประเทศ

๗. จับกุมคดียาเสพติดในฐานความผิดสำคัญให้ได้ ร้อยละ ๓๐ ของผลการจับกุมในคดียาเสพติดทั้งหมด

๘. ดำเนินคดีในฐานความผิดสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือให้ได้ ๕๐๐ คดี โดยให้นับตั้งแต่ เลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติ

๙. ดำเนินการทางด้านทรัพย์สินในคดียาเสพติดจากกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ โดยมีปริมาณทรัพย์สิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท

มาตรการ แผนงาน กิจกรรมการดำเนินงานใน ๗ แผนงานหลัก

แผนงานที่ ๑ แผนการสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด

๑. เป้าหมายของแผน

๑.๑ ทุกจังหวัดสามารถกำหนดหมู่บ้าน/ชุมชนในจังหวัด ตามระดับปัญหาและการดำเนินการได้ตามเกณฑ์อย่างถูกต้องภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นฐานเริ่มต้นของการขึ้นสถานะในพื้นที่

๑.๒ ทุกจังหวัดสามารถลดระดับปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่เฝ้าระวังปานกลาง และมาก ได้ทุกพื้นที่ หรืออย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่เฝ้าระวังมาก

๑.๓ ทุกอำเภอวางแผนการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายเป็นตัวตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เน้น หมู่บ้าน/ชุมชนตามในพื้นที่เฝ้าระวังมาก

๒. มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ ให้ทุกจังหวัด/อำเภอ ประเมินสถานการณ์ปัญหาและระดับของหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างถูกต้อง เพื่อสามารถกำหนดมาตรการ กิจกรรมต่อเนื่องได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับความเป็นจริงของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน โดยจัดแบ่งประเภทของหมู่บ้าน/ชุมชน ออกเป็น ๔ ระดับ ให้แล้วเสร็จภายในตุลาคม ๒๕๕๖ แล้วให้รายงานผลประเมินให้ ศพส. และ ศพส.มท. ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ได้แก่

พื้นที่เฝ้าระวังทั่วไป ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีสภาพปัญหายาเสพติด ไม่ว่าจากข้อมูลใดๆ ก็ไม่ปรากฏว่ามีปัญหายาเสพติด จำนวน ๓๑,๑๓๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

พื้นที่เฝ้าระวังน้อย ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีระดับปัญหายาเสพติดเบาบางตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน ๙,๘๘๓ หมู่บ้าน/ชุมชน

พื้นที่เฝ้าระวังปานกลาง ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีระดับปัญหาปานกลางตามเกณฑ์ จำนวน ๒๔,๖๑๑ หมู่บ้าน/ชุมชน

พื้นที่เฝ้าระวังมาก ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่ยังมีปัญหาในเกณฑ์สูง ซึ่งยังมีผู้ค้า/ผู้เสพมากกว่าเกณฑ์ปกติ จำนวน ๑๖,๔๐๘ หมู่บ้าน/ชุมชน

๒.๒ การแก้ไขปัญหาและเสริมความเข้มแข็งของชุมชนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ ให้ยึดตามแนวทางการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งของปี ๒๕๕๖ และใช้ชุมชนเป็นตัวตั้ง โดยให้ต่อยอดกิจกรรมที่ต้องต่อเนื่องเท่านั้น โดย

๑) ให้เน้นหนักการดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่เฝ้าระวังมากเป็นหลัก ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างครบวงจร ส่วนหมู่บ้าน/ชุมชนในระดับรอง ให้เป็นลำดับรองลงไป

๒) ให้ ศพส.อ. แต่ละอำเภอ ได้คัดสรร มอบหมายให้มีผู้ประสานงานชุมชน อย่างชัดเจน ทำหน้าที่ประสานงาน เป็นพี่เลี้ยง ให้คำปรึกษากับผู้นำและชุมชนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากผู้ที่มีการสมัครหรือรับผิดชอบงานด้านยาเสพติดเป็นสำคัญ

๓) สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนที่สามารถแก้ไขปัญหา และมีความเข้มแข็งอยู่แล้ว ให้พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่สมบูรณ์ขึ้น มีวิทยากรชาวบ้าน มีการจัดทำองค์ความรู้ สื่อต่างๆ ฯลฯ

๔) พัฒนาแกนนำ ผู้นำชุมชนแก้ไขปัญหาเสพติด พัฒนาระบบเฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชน สร้างกลไกการป้องกัน เฝ้าระวังในสังคมหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างบทบาทและอำนาจของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืนตามกรอบที่กำหนด

๒.๓ พื้นที่ในเขตเทศบาลนคร เทศบาลเมืองในระดับจังหวัดและอำเภอที่มีขนาดใหญ่ รวมทั้งที่เป็นเขตปกครองพิเศษ เป็นพื้นที่ที่เป็นจุดอ่อนของการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ให้ ผอ.ศพส.จ. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฯ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นกลไกบริหารจัดการแก้ไขปัญหา และให้มีแผนปฏิบัติการปีการเฉพาะ มีกำลังปฏิบัติการจากหน่วยต่างๆ ดำเนินการทุกมาตรการบูรณาการงบประมาณจากทุกแหล่ง ฯลฯ เพื่อให้ปัญหาเสพติดในชุมชนเหล่านี้ลดความรุนแรงลง

๒.๔ ขยายโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างมีคุณภาพ และดำเนินกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตามคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง โครงการทศวรรษกองทุนแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยให้ทุกภาคและจังหวัดและเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินจังหวัด ได้จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ

๒.๕ เพิ่มอำนาจภาคประชาชน ชุมชนต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย ผู้นำที่เป็นทางการ คณะกรรมการหมู่บ้าน ตำรวจบ้าน ผู้นำกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน ตาสีปประด อพปร. อสม. ผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน กลุ่มพลังมวลชนที่มีอยู่ ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในการรวมกลุ่มจิตอาสา กลุ่มผู้นำชุมชน ฝ้าตรวจ ตั้งจุดตรวจ ฝ้าระวัง การปราบปราม การบำบัดรักษา การติดตามผู้ผ่านการบำบัดฯ ในหมู่บ้าน/ชุมชน ฯลฯ โดยให้มีการรองรับบทบาท อำนาจดังกล่าว

๓. โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ฝ้าระวังทั่วไป
- ๓.๒ โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ฝ้าระวังน้อย
- ๓.๓ โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ฝ้าระวังปานกลาง
- ๓.๔ โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ฝ้าระวังมาก
- ๓.๕ โครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- ๓.๖ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑ มีการประเมิน จัดระดับประเภทของหมู่บ้าน/ชุมชนครบถ้วนทั้ง ๔ ระดับ และมีความถูกต้อง
- ๔.๒ มีการแต่งตั้ง และมอบหมาย ผู้ประสานงานชุมชน เป็นพี่เลี้ยงชุมชนให้ครอบคลุมอย่างน้อยที่สุดหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นเป้าหมายเร่งด่วน โดยมีการระบุบุคคล รายชื่อชัดเจน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท
- ๔.๓ มีการจัดทำระบบ โครงสร้างการบริหารจัดการระดับจังหวัด มีแผนปฏิบัติการ มีกำลังปฏิบัติการ มีผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหายาในพื้นที่ชุมชนในเขตเทศบาลนคร เทศบาลเมือง จนทำให้ปัญหาในพื้นที่เหล่านี้ลดลงอย่างชัดเจนในทุกจังหวัด
- ๔.๔ หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินกว่าร้อยละ ๘๐ ได้รับการส่งเสริม พื้นที่ที่มีความตระหนักรู้มากขึ้นในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบสันติตามแนวทางและกระบวนการของกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- ๔.๕ หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ฝ้าระวังมาก สามารถลดปัญหาผู้ค้า/ผู้เสพได้อย่างเป็นรูปธรรม และตรวจสอบได้

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

ผู้แทนองค์กรภาคประชาชน

ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

กระทรวงยุติธรรม (กรมคุมประพฤติ)

กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)

กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

กระทรวงวัฒนธรรม (กรมการศาสนา)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรมประชาสัมพันธ์)

กระทรวงกลาโหม (กองทัพไทย)

แผนงานที่ ๒ แผนการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด

๑. เป้าหมายของแผน

๑.๑ ผู้เสพเข้าบำบัดรักษาทุกระบบในภาพรวมทั้งประเทศ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ คน โดยให้ความสำคัญกับระบบสมัครใจเป็นสำคัญ

๑.๒ ทุกจังหวัดสามารถนำผู้เสพยาติรุนแรงที่ยังเลิกยาเสพติดไม่ได้ หรือผู้เสพยาติที่มีอาการแทรกซ้อนทางจิต หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงที่จะส่งผลกระทบต่อตัวเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู เพื่อลดอันตรายของชุมชนและสังคม

๑.๓ ทุกจังหวัดสามารถนำผู้เสพติดที่หลบหนีหรือไม่ปฏิบัติตามแผนการบำบัดฟื้นฟูฯ จนครบกระบวนการ (Drop out) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ จนครบกระบวนการ

๑.๔ มีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ อย่างครบวงจร ให้ได้ร้อยละ ๘๐ ของฐานข้อมูลรายชื่อบุคคล ที่ผ่านการบำบัดในปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗ เพื่อไม่ให้กลับไปเสพติดซ้ำ

๑.๕ สามารถสร้างระบบทางเลือก (Diversion) ของการนำผู้เสพเข้ารับการบำบัด

๒. มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ กำหนดค่าเพิ่มเติม จาก ผู้เสพเป็นผู้ป่วย เพิ่มเป็น ผู้เสพ เป็นโรคสมองติดยา ที่ต้องบำบัดรักษา และฟื้นฟูฯ อย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เสพเกิดความตระหนักต่อการเข้ามาบำบัดรักษา

๒.๒ ทบทวนสถานะของค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมระดับอำเภอตามแนวคิด ๑ อำเภอ ๑ ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ว่าควรมีการดำรงอยู่หรือไม่ อย่างไร ที่ใดควรยกเลิก ที่ใดควรดำเนินการต่อ หากเห็นความจำเป็นที่จะดำเนินการต่อ ให้ ศพส.จ. ร่วมกับสาธารณสุขจังหวัด พิจารณาปรับปรุง พัฒนาประสิทธิภาพทั้งในส่วนของบุคลากร ระบบปฏิบัติงาน เครื่องมืออุปกรณ์ สถานที่ ฯลฯ เพื่อให้เกิดความพร้อมยิ่งขึ้น รวมทั้งให้พิจารณาใช้และยกระดับค่ายกักขังอาสารักษาดินแดนที่มีอยู่ในจังหวัดและอำเภอ หรือสถานที่ที่มีอยู่แล้ว เช่น ค่ายทหาร เปิดเป็นค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบถาวรระดับจังหวัด ที่สามารถเปิดและรักษาผู้เสพที่ประสงค์จะเข้าบำบัดรักษาได้ตลอดเวลา โดยไม่จำเป็นต้องรอเข้าบำบัดฯ เป็นรุ่น ๆ

๒.๓ ในปี ๒๕๕๗ ยังคงเน้นนโยบายให้ความสำคัญระบบบำบัดรักษาแบบสมัครใจเป็นหลัก โดยให้มีการปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่

๑) ปรับปรุงกระบวนการ วิธีการ กระตุ้นให้ผู้เสพเข้าบำบัดรักษา ฟื้นฟูโดยสมัครใจด้วยตนเองให้มากที่สุด ด้วยการรณรงค์ สร้างความตระหนักถึงภาวะของโรคสมองติดยา ส่งเสริมและเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัวให้มากขึ้น ในการค้นหา ชักชวน กระตุ้นและนำผู้เสพเข้าบำบัดรักษาโดยสมัครใจ ตลอดจน ติดตาม ช่วยเหลือผู้เสพ โดยให้บทบาทเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นผู้สนับสนุนบทบาทของชุมชน

๒) ให้กระทรวงสาธารณสุข เพิ่มความพร้อม และประสิทธิภาพของระบบ และบุคลากรในทุกระดับรองรับการบำบัดผู้เสพติดอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้มีความสามารถในการคัดกรองผู้เสพ/ผู้ติด ตามระดับของการเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำแนกได้เป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้เป็นครั้งคราว (user) กลุ่มผู้เสพ (abuser) กลุ่มติด (dependence) และกลุ่มติดยาหนัก หรือ ผู้ที่มีโรคแทรกซ้อนทางกาย/จิตเวช/สังคม (Co-morbid) เมื่อคัดกรองอย่างถูกต้องแล้ว จึงจัดให้เข้าสู่การบำบัดรักษาที่เหมาะสม

๓) กำหนดยุทธศาสตร์และรูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัวอย่างจริงจัง โดยดำเนินการพัฒนาโปรแกรมการบำบัดโดยครอบครัว และมอบหมายให้ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานในครอบครัวผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานในครอบครัวเยาวชนกลุ่มเสี่ยง

๒.๔ ปรับปรุงระบบบังคับบำบัดและระบบต้องโทษให้มีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาและจุดอ่อนในช่วงที่ผ่านมา โดยในปี ๒๕๕๗ มุ่งเน้นการดำเนินงาน ดังนี้

๑) มอบหมายกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ประมาณการขีดความสามารถของระบบบังคับบำบัด ที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการบังคับบำบัดแบบควบคุมตัว และไม่ควบคุมตัว

๒) ทารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคัดกรองผู้ที่เข้าบำบัดรักษาในระบบบังคับฯ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของระบบที่มีอยู่ เช่น จัดให้มีตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในแต่ละสถานีตำรวจมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ และดำเนินการชักชวนผู้เสพให้เข้าบำบัดฯโดยสมัครใจ เพื่อลดจำนวนผู้เสพในพื้นที่

๓) พัฒนาระบบการในขั้นตอนการตรวจพิสูจน์ และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดได้รับการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมมีคุณภาพและเป็นไปตามหลักวิชาการ

๔) เพิ่มศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดแบบควบคุมตัวให้สามารถรองรับผู้เข้ารับ การบำบัดรักษาที่ถูกวินิจฉัยให้เข้ารับการบำบัดรักษาแบบควบคุมให้เพิ่มมากขึ้น โดยมีจำนวน ๑๖ จังหวัด ที่จะต้องพิจารณาเป็นความเร่งด่วน ประกอบด้วย พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท สมุทรปราการ นครนายก ระยอง ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ลำปาง กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ สุพรรณบุรี ตรัง และพัทลุง

๕) การพัฒนาระบบต้องโทษ ให้กำหนดเป้าหมายหน่วยที่ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามโปรแกรมการบำบัดฟื้นฟูฯ ที่เป็นมาตรฐาน ประกอบด้วย โปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัย โปรแกรมกาย จิต สังคม โปรแกรมความรู้เรื่องโรคสมองติดยา การป้องกันการเสพยาซ้ำ พร้อมทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคม

๒.๕ ปรับปรุงประสิทธิภาพ คุณภาพการติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษา โดยมีแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

๑) ให้ดำเนินการติดตามผู้ผ่านการบำบัดให้ครบวงจรและเป็นไปตามวงรอบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยเน้นระบบติดตามโดยชุมชน ระบบติดตามโดยครอบครัว ระบบติดตามโดยทางสาธารณสุขหรือติดตามทางการแพทย์ ระบบติดตามแบบป้องกันรวม ให้ทุก ศพส.จ./ศพส.อ. จัดทำ mapping ผู้เข้าบำบัดฯ ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา พัฒนาระบบฯ ให้ศูนย์ข้อมูลติดตามและประสานความช่วยเหลือด้าน Demand ระดับอำเภอ เป็นศูนย์กลางของการให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ รวมทั้ง เป็นสถานที่รายงานตัวให้กับผู้ผ่านการบำบัดรักษา รวมทั้ง เป็นกลไกประสานงานกับการดำเนินงานในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ทราบสถานะและผลติดตามได้ถึงร้อยละ ๘๐ ของผู้ที่สามารถติดตามตัวได้ สำหรับผู้ที่เข้าบำบัดฯ ในช่วงดังกล่าว และออกจากระบบบำบัดฯไปก่อนที่จะครบกำหนด (drop-out) มอบหมายให้ ศพส.อ. แต่ละพื้นที่ พิจารณาดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ เข้ารับการบำบัดต่อไป

๒) ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน หรือระดับตำบลที่มีความพร้อม ให้ส่งเสริม และจัดตั้งกลุ่มชุมชน เป็นสายตรวจอุ่นใจ ได้ลูกหลานกลับคืน ให้มีภารกิจในการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดและครอบครัว ในหมู่บ้าน/ชุมชน ตามคู่มือที่กำหนด โดยเริ่มจากหมู่บ้าน/ชุมชนตามโครงการชุมชนอุ่นใจ ได้ลูกหลานกลับคืนก่อน และสร้างความพร้อมให้กับพื้นที่อื่นๆ ต่อไป รวมทั้งให้มีการชี้แจง มอบหมายภารกิจในแต่ละพื้นที่

๓) เน้นผู้ผ่านการบำบัดรักษาทุกคนได้รับการติดตาม ช่วยเหลือ อย่างน้อยคนละ ๔ ครั้ง ใน ๑ ปี โดยให้นับยอดการติดตามเชิงคุณภาพตามจำนวนครั้งที่ติดตาม และเมื่อสามารถดำเนินงานได้ ๔ ครั้ง ใน ๑ ปี และไม่กลับมามีพฤติกรรมซ้ำอีก ให้ถือเป็นผลงานเชิงคุณภาพ

๔) ปรับปรุง พัฒนาระบบข้อมูลบำบัดรักษาให้สามารถเชื่อมต่อกับ ทุกระบบการบำบัดฯ และมีความทันสมัย ลดขั้นตอน สามารถเชื่อมโยงกันได้ทุกหน่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปรับปรุง ระบบ บสต. และระบบ ข้อมูลสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (Nispa) ให้มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บและบันทึกข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูลบำบัดรักษาให้เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย รวมถึงการประเมินผลการบำบัดรักษา

๒.๖ วางระบบ สนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้ผ่านการบำบัด สามารถกลับไปมีชีวิตได้ตามปกติ ได้รับการยอมรับจากสังคม เช่น การอบรม ฝึกอาชีพ สนับสนุนแหล่งทุน อาชีพการงานให้กับผู้ผ่านการบำบัดฯ รวมทั้ง สนับสนุนให้สถานประกอบกิจการ โรงงานต่างๆ รับผู้ผ่านการบำบัดเข้าทำงานในสถานประกอบกิจการ โรงงาน เป็นต้น และหามาตรการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการ

๒.๗ นำมาตรการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด Harm Reduction มาทดลองดำเนินการในกลุ่ม ผู้เสพยาแรงที่ยังเสพยาเสพติดไม่ได้และมีพฤติกรรมการเสพยาที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองในแง่ของการติดเชื้อ และแพร่เชื้อโรคติดต่อร้ายแรง ไปยังครอบครัว ชุมชน สังคม โดยกำหนดให้มีพื้นที่เป้าหมายดำเนินการโดยเฉพาะ

๒.๘ กำหนดให้มีพื้นที่นำร่องเพื่อเป็นตัวแบบในการพัฒนาการบำบัดรักษาในพื้นที่ โดยให้ดำเนินการ อย่างครบวงจรและมีคุณภาพ รวมทั้ง ศึกษา วิจัย พัฒนาองค์ความรู้การบำบัดรักษา เพื่อพัฒนามาตรการ รูปแบบ ที่เหมาะสม โดยคัดเลือกพื้นที่จากเครือข่ายบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข (๑๒ เขตสุขภาพ) เขตละ ๑ จังหวัดนำร่อง ภายใต้การกำกับติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

๓. โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการบำบัดรักษาผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจ
- ๓.๒ โครงการบำบัดรักษาผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด
- ๓.๓ โครงการบำบัดรักษาผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดในระบบต้องโทษ
- ๓.๔ โครงการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ พื้นฟูและพัฒนาผู้ผ่านการบำบัดรักษาอย่างครบวงจร
- ๓.๕ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑ จังหวัดมีการประเมินสถานการณ์และกำหนดเป้าหมายการบำบัดรักษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ของจังหวัด
- ๔.๒ นำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดรักษาทุกระบบในภาพรวมทั้งประเทศ ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
- ๔.๓ ผู้เสพที่เข้าสู่ระบบบำบัดรักษาโดยสมัครใจของจังหวัด มาจากความสมัครใจของผู้เสพเอง จากครอบครัว และจากชุมชน
- ๔.๔ ผู้เสพที่เข้าบำบัดฯของจังหวัดได้รับการคัดกรองอย่างถูกต้องและเข้าบำบัดฯ ตามระดับของการเสพ รวมทั้ง สามารถอยู่จนครบระบบ ไม่ drop-out ออกจากระบบก่อนกำหนด
- ๔.๕ ผู้เสพที่ผ่านการบำบัดฯ ได้รับการติดตามอย่างน้อย ๔ ครั้งใน ๑ ปี มีการรายงานการติดตามเข้าระบบ รวมทั้งได้รับการช่วยเหลือตามความต้องการและเหมาะสม เพื่อสามารถกลับสู่การดำรงชีวิตได้ตามปกติ
- ๔.๖ ระบบบังคับบำบัด สามารถดำเนินการบำบัดฯได้อย่างมีประสิทธิภาพตามขีดความสามารถของระบบที่มีอยู่ โดยมีแนวทางต่างๆ ที่สามารถลดภาวะการล้นเกินของผู้เสพที่เข้าสู่ระบบได้
- ๔.๗ การบำบัดรักษาในระบบต้องโทษมีการดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดอย่างครบวงจร

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

กระทรวงสาธารณสุข (ศพส.สธ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

กระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ สำนักงาน ป.ป.ส. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพอากาศ กองทัพเรือ)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

องค์การศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน

แผนงานที่ ๓ แผนการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด

๑. เป้าหมายของแผน

๑.๑ ป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงให้มีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดให้ครอบคลุมนักเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๘๐ ของจำนวน ๒,๔๐๐,๐๐๐ คน ในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาทุกแห่ง ทั้งสังกัดรัฐและเอกชนทั่วประเทศ

๑.๒ เสริมสร้างการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับโรงเรียนและสถานศึกษาระดับขยายโอกาสขึ้นไป-ระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนสถานศึกษาเป้าหมาย ๑๑,๗๔๙ แห่งทั่วประเทศ

๑.๓ ป้องกันผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ ไม่ให้เกิน ร้อยละ ๑๐ จากข้อมูลบำบัดรักษาทั่วประเทศ

๑.๔ สถานประกอบกิจการ มีระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จำนวน ๒,๐๐๐ แห่ง

๒. มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ การป้องกันเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ขยายการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาให้มากขึ้น และอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

๑) ขยายการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนวัยก่อนเสี่ยงในสถานศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้ครอบคลุม อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของจำนวนนักเรียน ๒,๔๐๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ โดย มอบบทบาทให้ ครูประจำชั้น (แม่บุญธรรม) ให้ความอบอุ่นและเฝ้าระวังดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด จัดให้มีวิทยากรป้องกันยาเสพติด เช่น ครูผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา วิทยากรครูแดร์ (D.A.R.E.) วิทยากรตำรวจอื่นๆ วิทยากรจากหน่วยทหาร พระวิทยากร ฯลฯ โดยให้มีการวางแผนผลิตวิทยากรดังกล่าวอย่างมีคุณภาพ และจัดระบบให้วิทยากรที่ผลิตเหล่านี้ สามารถสอนการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่กำหนดได้

๒) การดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนระดับชั้นขยายโอกาส มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ให้แต่ละโรงเรียน ยึดขั้นตอนในแผนฯ ปี ๒๕๕๖ และดำเนินการต่อเนื่อง หรือ เพิ่มเติม หรือ สร้างคุณภาพ ในกิจกรรมที่กำหนดในบริบทและเงื่อนไขของแต่ละโรงเรียน ภายใต้อกรอบความคิด โรงเรียนสีขาว ที่สำคัญ ด้วยการจัดให้มีห้องอุ่นใจในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังในโรงเรียน เน้นบทบาท “ครูประจำชั้น” ดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน ค้นหา คัดกรองนักเรียน และสามารถช่วยเสริมทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดให้กับนักเรียนได้ด้วย จัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวังในโรงเรียน เช่น โครงการ To Be Number One การจัดให้มีตำรวจประสานงานโรงเรียน การจัดตั้ง กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในทุกโรงเรียน ฯลฯ ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง และยกระดับกิจกรรมนี้ให้เป็นคุณภาพ

๒.๒ การพัฒนา/เสริมสร้างเครือข่ายเยาวชนชนด้านภัยยาเสพติดให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ด้วยการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายเยาวชนระดับประเทศ ระดับพื้นที่ ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรหรือกลุ่มเยาวชนให้เข้ามาเป็นเครือข่ายเยาวชนด้านภัยยาเสพติด และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติด

๒.๓ การป้องกันยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา เน้นประชากรกลุ่มอายุ ๑๓-๒๐ ปีเป็นหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังมีความเสี่ยงต่อปัญหาเสพติดในเกณฑ์สูง ภายใต้แนวคิด “เปลี่ยนเยาวชนให้เป็นพลังสร้างสรรค์สังคม” ในทิศทางที่ต่อเนื่องจากการดำเนินการในปี ๒๕๕๖ โดย

๑) ให้ ศพส.จ./กทม. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษาเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานให้ชัดเจน ตรงเป้าหมาย และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนดำเนินงานและติดตามประเมินผลความสำเร็จ

๒) ให้ ศพส.จ./กทม. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายปกครอง ตำรวจ กศน. สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก สาธารณสุข ทหาร ฯลฯ ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา และจัดตั้งเป็นกลุ่มเยาวชนอาสาสมัครของแต่ละพื้นที่เพื่อให้กลุ่มเยาวชนปฏิบัติงานด้านบริการสังคมและชุมชนร่วมเป็นพลังพัฒนา สร้างสรรค์ท้องถิ่น ชุมชน

๒.๔ ดำเนินมาตรการป้องกันยาเสพติดเชิงรุก โดยจัดให้มีชุดตรวจคัดกรองป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ (Mobile Team) รุกเข้าไปในพื้นที่เป้าหมายเพื่อดำเนินการตรวจคัดกรองป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ โดยจัดชุดตรวจคัดกรองป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ระดับจังหวัดและพื้นที่สำคัญ จากหน่วยที่มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่นี้ ประกอบด้วย สาธารณสุข ครู ปลัดอำเภอ ตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์ ทีม กอ.รมน.จังหวัด ฯลฯ ที่มีคุณสมบัติและมีทักษะเหมาะสม ตั้งให้เป็นวิทยากรตรวจคัดกรองป้องกันของ ศพส.จ./ศพส.อ. ทำหน้าที่ในการสร้างความตระหนักและให้ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดแก่ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายโดยใช้เทคนิค รูปแบบต่างๆ กระตุ้นและส่งเสริมการมีบทบาทของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ ในการป้องกันยาเสพติด ให้เกิดเป็นกระแสสังคมเพื่อการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย

๒.๕ การควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง ด้วยการจัดระเบียบสังคม โดยให้ ศพส.จ./กทม. ทบพวน และแต่งตั้งชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย และภาคชุมชน ประชาสังคม องค์กรเอกชน สื่อมวลชนพื้นที่ ฯลฯ โดยมีคำสั่ง รายชื่อชัดเจน ทำหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาเป้าหมาย สถานบริการ สถานบันเทิง และพื้นที่สาธารณะที่เป็นแหล่งมั่วสุมอย่างต่อเนื่อง และให้เพิ่มการ

ควบคุมพื้นที่เสี่ยง ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเด็กและเยาวชน ได้แก่ พื้นที่เสี่ยงประเภท หอพัก และร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต รวมทั้ง เข้มงวดในการรวมกลุ่ม มั่วสุมของเยาวชนแก๊งค์ซึ่งของเยาวชน บังคับใช้กฎหมายฉบับต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการป้องปรามผู้ที่ฝ่าฝืน และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้สาธารณชนทราบเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยง

๒.๖ ให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีบทบาทด้านการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น โดยเผยแพร่ให้ข้อมูลความรู้ จัดกิจกรรมสร้างพลังครอบครัว และสร้างแนวร่วมของครอบครัว เพื่อเป็นเครือข่ายช่วยเหลือกัน สร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันครอบครัวเพื่อป้องกันยาเสพติด ส่งเสริมสนับสนุนกลไกสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันครอบครัวในระดับอำเภอและตำบล

๒.๗ เพิ่มระดับความเข้มข้นในการรณรงค์ ป้องกันการแพร่ระบาดของไอซ์ ซึ่งกำลังเป็นปัญหาที่มากขึ้นในระยะต่อไป โดยผลิตสื่อ เครื่องมือเพื่อการรณรงค์ เรื่องโทษพิษภัยของ ไอซ์ ให้เพียงพอ และมีความทันสมัยสามารถสะท้อนปัญหาต่างๆ อย่างทันที่

๒.๘ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ดำเนินงานในทิศทางที่ต่อเนื่องจากการดำเนินการในปี ๒๕๕๖ โดยให้ กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดโดยบุคลากรของสถานประกอบกิจการ เพื่อควบคุมและลดปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในแรงงานต่างด้าว และแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ ศพส.จ/กทม. สนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นการเฉพาะในพื้นที่ที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดยาเสพติดรุนแรง

๓. โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง
- ๓.๒ โครงการป้องกันเด็กและเยาวชนวัยเสี่ยงในสถานศึกษา
- ๓.๓ โครงการป้องกันเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา
- ๓.๔ โครงการจัดระเบียบสังคมและควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง
- ๓.๕ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
- ๓.๖ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๑ เยาวชนก่อนวัยเสี่ยงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๘๐ ของจำนวน ๒,๔๐๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้ครบถ้วนตามชั่วโมงที่กำหนด และมีภูมิคุ้มกันยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น

- ๔.๒ โรงเรียนเป้าหมายที่กำหนดมีการดำเนินงานด้านยาเสพติดได้ต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๖ และมีกิจกรรมชัดเจนในการลดผู้ค้า ผู้เสพและนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม
- ๔.๓ การจัดระเบียบสังคมสามารถดำเนินการได้รอบๆ โรงเรียนที่กำหนดเป็นเป้าหมาย
- ๔.๔ มีข้อมูลเยาวชนนอกสถานศึกษา มีกิจกรรมที่ชัดเจนในทุกอำเภอ สามารถรวมกลุ่มเยาวชนดังกล่าวได้ในทุกอำเภอ
- ๔.๕ มีการจัดตั้งชุดตรวจคัดกรอง ป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ทุกจังหวัดและอำเภอสำคัญ ทุกชุดได้รับการอบรม ให้ความรู้และเครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณปฏิบัติงาน
- ๔.๖ ป้องกันผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ ไม่ให้เกิน ร้อยละ ๑๐ จากข้อมูลบำบัดรักษาทั่วประเทศ
- ๔.๗ กิจกรรมในสถานประกอบการกิจการ โรงงานต่างๆ มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถลดจำนวนผู้ค้า ผู้เสพได้เป็นรูปธรรม มีการจัดระบบ กลไก สภาพแวดล้อมในโรงงานที่เอื้ออำนวย
- ๔.๘ ครอบครัว มีมาตรฐานความเข้มแข็งเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน)

กระทรวงกลาโหม (กองทัพบก)

กระทรวงวัฒนธรรม (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สถาบันการพลศึกษา)

กระทรวงอุตสาหกรรม (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงฯ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

แผนงานที่ ๔ แผนการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย

๑. เป้าหมายของแผน

๑.๑ จับกุมคดียาเสพติดในฐานความผิดสำคัญ ให้ได้ร้อยละ ๓๐ ของการจับกุมในคดียาเสพติดทั้งหมด

๑.๒ ดำเนินคดีในฐานความผิดสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ได้ ๕๐๐ คดี โดยให้นับตั้งแต่เลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติ

๑.๓ ดำเนินการยึด/อายัดทรัพย์สินผู้กระทำความผิดยาเสพติดแบบบูรณาการ ให้ได้ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

๑.๔ สืบสวน ปราบปราม เครือข่ายการผลิตและการค้ายาเสพติด ที่เป็นโครงสร้างหลักของประเทศ ในทุกระดับ ทั้งที่เป็นเครือข่ายระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับแพร่ระบาดในชุมชน โดยให้มีการกำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละระดับให้ชัดเจน ก่อนปฏิบัติการ

๑.๕ ทุกจังหวัดสามารถลดปัญหาภัยอันตรายของยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมจนประชาชนรู้สึกมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

๒. มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ ปราบปรามเครือข่ายการผลิตและค้ายาเสพติดรายสำคัญและรายใหญ่ เพื่อทำลายวงจรการผลิตและค้ายาเสพติด โดย

๑) กำหนดเป้าหมายเครือข่ายการผลิตและค้ารายใหญ่ที่เป็นโครงสร้างการผลิตและการค้าหลักของขบวนการผลิตและค้ายาเสพติดรายใหญ่ในพื้นที่ภาคเหนือ และที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านพื้นที่ใน ส่วนกลาง เป็นเป้าหมายของการสืบสวนหลักของประเทศ รวมทั้งเป้าหมายเครือข่ายการค้าที่เชื่อมโยง ในระดับภาค เป็นเป้าหมายการสืบสวนสำคัญ

๒) ใช้การสืบสวนทางการเงิน เพื่อ ลดทอน บันทวนกระแสการเงินของกลุ่มผู้ผลิตและค้า ยาเสพติดที่เป็นโครงสร้างการค้ายาเสพติดหลักของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ และที่เชื่อม กับภายนอกประเทศ

๓) จัดระบบปฏิบัติการในลักษณะ Task Force สนธิกำลังและประสานกำลังร่วมกับหน่วย ปราบปรามที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยยึดภารกิจที่เกี่ยวข้องกันเป็นหลักในการจัดกำลังปฏิบัติการ โดยแต่ละภารกิจให้ พิจารณาเป้าหมาย ตัวชี้วัด การจัดระบบบริหารจัดการและอำนวยความสะดวก กำลังปฏิบัติการ หน่วยเข้าร่วม ระบบสนับสนุน ทั้งงบประมาณและเครื่องมืออุปกรณ์

๒.๒ ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับกลางและเครือข่ายการค้ารายย่อยในพื้นที่ ด้วยการ จัดระบบ กำลังปฏิบัติการสืบสวน ปราบปราม ปฏิบัติการตรวจค้น ปิดล้อมพื้นที่เป้าหมาย บุคคลผู้กระทำความผิด ยาเสพติดเป็นระยะๆ เพื่อลดรอนอิทธิพลการค้ายาเสพติดในระดับพื้นที่ รวมทั้ง มุ่งสืบสวน ตัดวงจรทางการเงิน ขยาย ผลพยานหลักฐานทางคดีต่างๆ เพื่อมุ่งไปสู่การจับกุมเครือข่ายการค้าระดับแพร่ระบาดจนถึงระดับกลาง โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นเป้าหมาย เพื่อตัดวงจรการค้าแพร่ระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชน ลดความเดือดร้อนของ ชุมชนจากปัญหาเสพติด

๒.๓ พัฒนาประสิทธิภาพ คุณภาพ ระบบการสนับสนุน รวมทั้ง ปรับฐานคดีด้านการปราบปราม ยาเสพติดของชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และในอำเภอสำคัญ เพื่อปรับฐานคดีในด้านสืบสวน และปราบปรามยาเสพติด

๒.๔ ปรับปรุง พัฒนา มาตรการทางด้านทรัพย์สินแบบบูรณาการ ด้วยการบูรณาการกฎหมายทุก ฉบับที่เกี่ยวข้อง เน้นการดำเนินงานเชิงคุณภาพของคดี โดย เน้นดำเนินการทางด้านทรัพย์สินที่มุ่งไปสู่การขยายผลและ ตัดทอนการเงินของนักค้ารายสำคัญ ใช้มาตรการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือไปพร้อมกันตามที่มีเงื่อนไข รวมทั้งปรับ ระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ยึดอายัดแล้วให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๕ ปรับปรุง พัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อหยุดยั้งการ กระทำความผิดยาเสพติดให้ได้มากที่สุด โดย ให้มีชุดปฏิบัติการขยายผลทางด้านคดีและทรัพย์สินในระดับจังหวัด และ ภาค หรือส่วนกลางหรือเทียบเท่า เพื่อให้เป็นกลไกในการพัฒนางานขยายผลทางคดี จัดระบบประสานงานการ เชื่อมต่อของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้สนับสนุน สอดรับการดำเนินการร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่การทำลายโครงสร้าง เครือข่ายยาเสพติดระดับต่างๆ

๒.๖ ใช้ระบบ CCTV หรือกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงของหน่วยงานต่างๆ เป็น เครื่องมือการป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศ

๒.๗ แสวงหามาตรการ แนวทางการปฏิบัติอย่างจริงจังในการลดจำนวนผู้กระทำความผิดที่จะเข้าสู่ระบบที่ควบคุมตามกฎหมาย ทั้งที่เป็น ระบบบังคับบำบัดผู้เสพยาเสพติดที่ถูกจับกุม และ ระบบการควบคุมในเรือนจำทัณฑสถาน เพื่อแก้ไขภาวะคนล้นเกินกว่าระบบที่มีอยู่จะสามารถรองรับได้อย่างเพียงพอ เช่น การใช้มาตรการ Diversion ในการกระตุ่น ชักชวน ให้ผู้เสพยาเข้าบำบัดแบบสมัครใจ นำโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดินซึ่งได้เคยใช้มาแล้วเมื่อปี ๒๕๔๖ ตามความเหมาะสมควบคู่กับมาตรการควบคุมทางสังคมและชุมชน พัฒนาระบบการคุมประพฤติและระบบการคุมขังในเรือนจำ ด้วยการให้ผู้กระทำความผิดที่เข้าเงื่อนไข สามารถได้รับการควบคุมในระบบภายนอกได้ เช่น การใช้ระบบ E.M. เป็นต้น

๒.๘ ลดปัญหาการสั่งและค้ายาเสพติดในเรือนจำ โดย จัดระบบการสืบสวนปฏิบัติการด้วยการจัดกำลังปฏิบัติการจากหน่วยต่างๆ เข้าปฏิบัติการสืบสวน หาข่าวและปราบปรามยาเสพติดที่สั่งจากเรือนจำ และการเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอก เพื่อหาความเชื่อมโยง สืบสวนวงจรการเงิน และปราบปรามเครือข่ายภายนอก ปรับปรุงเรือนจำให้มีระบบการควบคุมอย่างเข้มงวด ติดตั้งเครื่องตัดสัญญาณการลักลอบใช้โทรศัพท์อย่างจริงจัง และส่งเสริมการจัดตั้งเรือนจำสีขาวให้เพิ่มมากขึ้น

๒.๙ มอบหมายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งในระดับส่วนกลาง ภาค จังหวัด และสถานีตำรวจ ใช้มาตรการปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้น และจริงจัง ในการลดความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในหมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ ตามที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชน ให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๒.๑๐ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และพื้นที่เขตเมืองใหญ่ ที่ยังมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเกณฑ์สูง ให้จัดตั้งชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดโดยตรงจากหน่วยต่างๆ หลายหน่วย

๒.๑๑ ให้มีการวางระบบการฝึกฝนอาชีพ การสนับสนุนแหล่งทุน การยอมรับทางสังคม/ชุมชน การวางระบบที่ปรึกษาทางด้านความคิด/ให้กำลังใจ ฯลฯ สำหรับผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดที่พ้นโทษ เพื่อไม่ให้กลับไปมีพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำอีก

๒.๑๒ ดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ด้านยาเสพติดอย่างจริงจัง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน โดยดำเนินการรณรงค์ ป้องกัน ป้องปราม เสริมสร้างจิตสำนึกเจ้าหน้าที่รัฐ และดำเนินการด้านการปกครอง ด้านการบริหาร และดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ด้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

๓. โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการพัฒนางานการข่าวยาเสพติด
- ๓.๒ โครงการปราบปรามแหล่งผลิต เครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับ
- ๓.๓ โครงการสืบสวนสอบสวนเส้นทางการเงินของเครือข่ายการค้า/นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ
- ๓.๔ โครงการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติดแบบบูรณาการ

- ๓.๕ โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓.๖ โครงการปราบปรามและแก้ไขปัญหาค้าขายและค้ายาเสพติดในเรือนจำ
- ๓.๗ โครงการดำเนินการตามข้อร้องเรียนของประชาชน
- ๓.๘ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑ มีการจับกุมคดียาเสพติดในฐานความผิดสำคัญ ร้อยละ ๓๐ ของผลการจับกุมในคดียาเสพติดทั้งหมด
- ๔.๒ ดำเนินคดีในฐานความผิดสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ ๕๐๐ คดี โดยให้นับตั้งแต่ เลขอาชญากรรม ป.ป.ส. อนุมัติ
- ๔.๓ ดำเนินการยึด/อายัดทรัพย์สินผู้กระทำความผิดยาเสพติดแบบบูรณาการ ให้ได้ ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท
- ๔.๔ มีการจัดตั้งกำลังแบบ Task Force ระหว่างหน่วยปราบปรามต่างๆ สำหรับสืบสวน ปราบปราม เครือข่ายการผลิตและค้ายาเสพติดรายสำคัญ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย กำลังปฏิบัติการร่วม ผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน
- ๔.๕ มีการสืบสวน จับกุม ปราบปรามและขยายผลไปสู่การทำลายเครือข่ายการค้าระดับชายฝั่งและแพร์ระบาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่เมืองใหญ่ และแหล่งแพร์ระบาดที่สำคัญ
- ๔.๖ ทุกจังหวัด ประชาชนมีความปลอดภัยจากยาเสพติดและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- กระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์ สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ส. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ปปง.)
- กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

- สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักข่าวกรองแห่งชาติ)

สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงาน ป.ช.

กระทรวงกลาโหม (กองทัพไทย)

กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง)

กระทรวงสาธารณสุข (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์)

กระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต ธนาคารแห่งประเทศไทย)

แผนงานที่ ๕ แผนความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑. เป้าหมาย

๑.๑ มีแผนปฏิบัติการความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๗

๑.๒ ปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้มีผลคืบหน้าทุกมาตรการที่ดำเนินการในปี ๒๕๕๗ รวมทั้งการขับเคลื่อนความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียนปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๓ ความร่วมมือการแก้ไขปัญหาเสพติดร่วมกันกับประเทศเมียนมาร์ และ สปป.ลาว มีความคืบหน้าทั้งกิจกรรมและผล เพิ่มมากกว่าปี ๒๕๕๖ ทั้งในด้านความร่วมมือด้านการข่าว การสกัดกั้น การปราบปราม การจับกุมผู้กระทำความผิด ความร่วมมือของกลไกตามแนวชายแดน โดยผลักดันการดำเนินการภายในประเทศดังกล่าว และการปฏิบัติการร่วมในแต่ละประเทศ

๑.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศผู้บริโภค เชื่อมโยงกลไกความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปริมาณการผลิตและค้ายาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้านและสกัดกั้นปัญหาเสพติดโดยเน้นประเทศเมียนมาร์ สปป. ลาว

๑.๕ ผลักดัน วาระภูมิภาค ให้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าปี ๒๕๕๖ เสริมสร้างบทบาทนำของประเทศไทยในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเวทีระหว่างประเทศ

๒. มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ จัดตั้งสำนักงานประสานงานด้านยาเสพติดอาเซียน ขึ้นในประเทศไทย (ASEAN-NARCO) ณ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อเป็นการขยายความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดเชิงรุกระหว่างประเทศไทยกับประเทศในอาเซียน

๒.๒ ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับประเทศ ในอาเซียน โดยเตรียมความพร้อม ที่จะขยายความร่วมมือการปฏิบัติในด้านต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้งความร่วมมือหลัก ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการข่าว สกัดกั้น ปราบปรามยาเสพติด ความร่วมมือรอง ในการป้องกันยาเสพติด บำบัดรักษา การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ฯลฯ

๒.๓ ผลักดันการดำเนินกิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ และแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อต่อต้านการลักลอบค้าและใช้ยาเสพติด ให้มีการ ปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๗

๒.๔ ยกกระดับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด ผ่านกลไกความร่วมมือ ระหว่างประเทศทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกความร่วมมือพื้นที่ ชายแดน ทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ เพื่อสกัดกั้น ปราบปราม เผ่าระวังปัญหาเสพติดและการควบคุม เคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นอย่างเป็นระบบ พัฒนาศักยภาพประเทศเพื่อนบ้าน ในการปราบปราม ป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดีที่สุทธระหว่างกัน และส่งเสริมการพัฒนาทางเลือกเพื่อ แก้ไขปัญหาเสพติดและการพัฒนาโครงการหมู่บ้านชุมชนคูขนานชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๕ ผลักดันบทบาทของไทย แสวงหาและเสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรกับต่างประเทศและองค์การ ระหว่างประเทศในทุกระดับ เพื่อร่วมกันป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เช่น องค์กร สหประชาชาติ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน เป็นต้น

๓. โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการความร่วมมือในกรอบอาเซียน
- ๓.๒ โครงการพัฒนากลไกความร่วมมือพื้นที่ชายแดนระหว่างประเทศ
- ๓.๓ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาพืชเสพติด
- ๓.๔ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๑ มีการจัดตั้งสำนักงานประสานงานด้านยาเสพติดอาเซียน ขึ้นในประเทศไทย (ASEAN-NARCO) และมีผลการปฏิบัติ ความร่วมมือประสานงาน

๔.๒ มีแผนปฏิบัติการความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๗ ที่มีการบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณจากทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ มีการปฏิบัติความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมียนมาร์ และ สปป.ลาว ทั้งทางด้าน การข่าว การปราบปราม การสกัดกั้น และการปฏิบัติการร่วม ตามแนวชายแดน และมีผลปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๔ ความร่วมมือของสำนักงานประสานงานปราบปรามยาเสพติดชายแดน (Border Liaison Office : BLO) ในพื้นที่ปัญหาหลักสำคัญ มีความร่วมมือที่เข้มแข็งเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

กระทรวงการต่างประเทศ (กรมองค์การระหว่างประเทศ กรมอาเซียน กรมภูมิภาค สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง)

กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมการแพทย์)

กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

กระทรวงพาณิชย์

มูลนิธิโครงการหลวง มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนงานที่ ๖ แผนการสกัดกั้นยาเสพติด

๑. เป้าหมาย

๑.๑ ลดปริมาณการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากนอกประเทศ ด้วยการจับกุม ปราบปรามยาเสพติด ในปริมาณคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๕๐ ของการจับกุมยาเสพติดทั่วประเทศ

๑.๒ หมู่บ้านตามแนวชายแดนมีความเข้มแข็งเชิงคุณภาพ ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหมู่บ้านเป้าหมาย

๑.๓ มีระบบเครือข่ายป้องกันยาเสพติดชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. มาตรการ และแนวทางดำเนินงาน

๒.๑ วางระบบสกัดกั้นยาเสพติดชายแดน ทั้งในด้านการวางระบบการข่าว ระบบการใช้กำลังปฏิบัติการ ฯลฯ โดยให้ความสำคัญในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ เป็นลำดับแรก และชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งภาคตะวันออก รองลงมาตามลำดับ

๒.๒ ให้มีการบั่นทอน ทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดชายแดน และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจัดระบบ กลไก กำลังปฏิบัติการพิเศษ

๒.๓ เกาะติดข่าวสาร สถานการณ์ และจัดกำลังปฏิบัติการ เพื่อสืบสวน ปราบปราม สกัดกั้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและค้ายาเสพติด ที่จะลักลอบเข้า-ออกแนวชายแดน เพื่อตัดวงจรการผลิตและค้ายาเสพติด ได้แก่ สกัดกั้นสารเคมี เคมีภัณฑ์ที่ใช้ผลิตยาเสพติด สกัดกั้นการลักลอบนำเงินออกนอกประเทศ เป็นต้น

๒.๔ เพิ่มความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านชุมชนตามแนวชายแดนให้มากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการต่อยอดจากกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ในปี ๒๕๕๖ ให้มีหมู่บ้านที่เข้มแข็ง วัดผลได้เป็นรูปธรรม ร้อยละ ๕๐ ของหมู่บ้านเป้าหมายในปี ๒๕๕๗ โดยทุกหมู่บ้านสามารถลดจำนวนผู้ค้า ผู้เสพได้ มีระบบป้องกัน เฝ้าระวังของชุมชน มีการรวมกลุ่มราษฎรอาสาสมัครป้องกันยาเสพติดอย่างชัดเจน มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เป็นต้น

๒.๕ เพิ่มประสิทธิภาพจุดตรวจ ด่านตรวจเส้นทางทั่วประเทศ ทั้งในเส้นทางหลัก และเส้นทางรอง เพิ่มขีดความสามารถในการสกัดกั้นยาเสพติดในระบบ License Plate ตามเส้นทางที่มีความเสี่ยงต่อการขนย้ายลำเลียงยาเสพติด

๒.๖ สืบสวน/จับกุมผู้ปลูก นายทุน หรือผู้เกี่ยวข้องกับการปลูก/ค้าพืชเสพติด ใช้มาตรการการตัดทำลายพืชเสพติด เพื่อลดปริมาณยาเสพติด นำยุทธศาสตร์การพัฒนาทางเลือกและเศรษฐกิจพอเพียง มาลดปัญหาการปลูกฝิ่นในพื้นที่ รวมทั้ง รมรณรงค์ ส่งเสริม ด้านอาชีพ ให้แก่ชนเผ่า/ชุมชนบนพื้นที่สูงที่ยังขาดความตระหนักและให้ความร่วมมือต่อปัญหาการปลูกพืชเสพติด

๓. โครงการสำคัญ

๓.๑ โครงการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน

๓.๒ โครงการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ตอนใน

๓.๓ โครงการตัดฟันทำลายพืชเสพติด

๓.๔ โครงการขยายผลโครงการหลวง

๓.๕ โครงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่มก้อย

๓.๖ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๑ การจับกุม ปราบปรามการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากนอกประเทศ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๕๐ ของการจับกุมตัวยาสเสพติดทั่วประเทศ

๔.๒ วางระบบสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้สอดคล้องกับทั้งระบบ ทั้งระบบการข่าว การสกัดกั้น การเสริมสร้างชุมชน ระบบลาดหนาม การวางระบบ CCTV ตามช่องทางเสี่ยง ฯลฯ และมีผลการสกัดกั้นเพิ่มสูงขึ้น

๔.๓ หมู่บ้านตามแนวชายแดนสามารถลดปัญหาและการลำเลียงยาเสพติด ชุมชนมีระบบเฝ้าระวังมากขึ้น

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)

สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง)

กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)

กระทรวงคมนาคม

แผนงานที่ ๗ แผนบริหารจัดการแบบบูรณาการ

๑. เป้าหมาย

๑.๑ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการของทุกหน่วยงาน จังหวัด

๑.๒ เสริมความเข้มแข็งให้กับระบบบริหารจัดการทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับจังหวัดและอำเภอเป้าหมายสำคัญ ทั้งในด้านการบูรณาการแผนงาน งบประมาณ บุคคลากร สถานที่ตั้ง การกำกับการดำเนินงาน ฯลฯ โดยให้มีการวัดผลของปัจจัยดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมรายจังหวัดและอำเภอเป้าหมาย

๒. มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ เสริมประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการทุกระดับ โดย

๑) ส่วนกลาง ให้จัดกลไกของ ศพส.กระทรวง มีการมอบหมายภารกิจอย่างชัดเจน จัดระบบการเชื่อมต่อระหว่าง ศพส. และ ศพส.กระทรวง จัดสรรงบประมาณ ปี ๒๕๕๗ ให้กับหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำไปบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

๒) ส่วนจังหวัด ให้จัดกลไกของ ศพส.จ. มีการบรรจุกำลังพลปฏิบัติงานตามความเหมาะสม จัดทำแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ โดยบูรณาการแผนงาน และงบประมาณ ของทุกหน่วยงานในจังหวัด รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ผ่านกลไกการประชุม ศพส.จ. เป็นประจำทุกเดือน และจัดระบบการเชื่อมต่อข้อมูล ของห้องปฏิบัติการข้อมูล กับ ศพส.

๒.๒ ปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดให้สามารถสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาและทิศทางการแก้ไขปัญหา โดยการพัฒนาหลักสูตร เนื้อหา และเครื่องมือต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติในแต่ละแผนงาน/มาตรการ ได้แก่ คู่มือผู้ประสานงานชุมชนเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง และวิทยากรกระบวนการ การพัฒนาบุคลากรที่เป็นชุดรณรงค์ป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ (Mobile Team) การอบรมชุดปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

๒.๓ ให้ทุกจังหวัด จัดให้มีการสรุปบทเรียน หาตัวอย่างที่ดีเด่นของจังหวัดในทุกแผนที่เกี่ยวข้อง (Best Practice) เพื่อขยายผลในเชิงคุณภาพต่อไป และ ศพส. จัดให้มีมหกรรม Best Practice ในระดับประเทศ และระดับภูมิภาค เพื่อให้มีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงคุณภาพ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้กับหน่วยงานที่ดีเด่นได้รับรางวัลในระดับต่างๆ

๒.๔ ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์และปฏิบัติการจิตวิทยาป้องกันยาเสพติด ทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัดที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย แนวทาง เครื่องมือ ตัวชี้วัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้สื่อมวลชนประเภทต่างๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และ Social media ทำการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดให้สังคมชุมชนเกิดความตื่นตัวต่อปัญหายาเสพติด และร่วมกันป้องกันยาเสพติด

๒.๕ ให้ ศพส. มีระบบแรงจูงใจ ความดีความชอบพิเศษ ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานเด่น เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

๒.๖ ให้มีการปรับปรุง/พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้มีความทันสมัย

๒.๗ พัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติด

๒.๘ ให้มีแผนบูรณาการพิเศษ จำนวน ๒ แผน ได้แก่ โครงการขยายผล ชุมชนอุ่นใจ ได้ลูกหลาน กลับคืน และโครงการสายตรวจอุ่นใจ เฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

๓. โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการข้อมูลกลาง และระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือน
- ๓.๒ โครงการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปบทเรียนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๓.๓ โครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๓.๔ โครงการปรับปรุง/พัฒนากฎหมาย
- ๓.๕ โครงการขยายผล ชุมชนอุ่นใจ ได้ลูกหลานกลับคืน
- ๓.๖ โครงการสายตรวจอุ่นใจ เฝ้าระวังปัญหายาเสพติด
- ๓.๗ โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- ๓.๘ โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑ มีแผนปฏิบัติการฯ ที่มีการกำหนดสถานการณ์ปัญหา เป้าหมายดำเนินงาน มาตรการ แผนงาน/โครงการ ระยะเวลาปฏิบัติ และจัดสรรงบประมาณได้อย่างชัดเจน แล้วเสร็จตามกำหนด
- ๔.๒ การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน และตามสัดส่วนของการใช้ในแต่ละไตรมาส
- ๔.๓ มีการปรับระบบการบริหารจัดการและอำนวยการการปฏิบัติ ทั้งในด้านการบรรจุเจ้าหน้าที่ในโครงสร้าง ศพส. แต่ละระดับ การจัดให้มีห้องปฏิบัติการข้อมูลระดับจังหวัด การประชุม ศพส.จ. และการรายงานตามช่องทางในระบบได้ตามที่กำหนด
- ๔.๔ มีการจัดทำ Best Practice ในทุกแผนงาน และทุกจังหวัด และนำไปสู่การสรุปบทเรียนรวมในระดับภาคและประเทศ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานคุณภาพ
- ๔.๕ มีการบริหารการกำกับ ติดตาม โดยระบบ ศพส. ในแต่ละไตรมาส เพื่อพิจารณากระบวนการขับเคลื่อน หรือความเบี่ยงเบนของการปฏิบัติ และสามารถให้ข้อเสนอแนะ แนวทางต่างๆเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติได้

๕. ผู้รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานหลัก

- กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)
- สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร)
- กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น)

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดงานกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต)

๕.๒ หน่วยงานร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้น
พื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ กรมประชาสัมพันธ์)

กลไกและโครงสร้างการบริหารจัดการ

๑. ระดับนโยบาย มีคณะกรรมการ ป.ป.ส. เป็นกลไกระดับชาติในการกำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการ
แก้ไขปัญหา ยาเสพติดของชาติ

๒. ระดับประเด็นยุทธศาสตร์ภาพรวม (Agenda) ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ
(ศพส.) เป็นองค์กรอำนวยการ รับผิดชอบการอำนวยการ กำกับ ติดตามการนำยุทธศาสตร์ทุกด้านไปสู่การปฏิบัติให้
บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง ให้เป็นไปตามปฏิบัติพลังแผ่นดิน
เอาชนะยาเสพติด

๓. ระดับภารกิจ (Function) ศพส. กระทรวง กรม หน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานตามภารกิจ
ที่รับผิดชอบ โดยเน้นการบูรณาการแผนงบประมาณ และบูรณาการภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน ให้เกิด
เอกภาพ และมุ่งต่อการสนับสนุนการดำเนินงานระดับพื้นที่

๔. ระดับพื้นที่ (Area) กลไกหลักรับผิดชอบเฝ้าระวังและดำเนินงานในพื้นที่ ได้แก่

๔.๑ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และกรุงเทพมหานคร (ศพส.จ./ศพส.
กทม.) โดย ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผอ.ศพส.จ. และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ผอ.ศพส.กทม. เป็นผู้รับผิดชอบการ

บูรณาการแผนงบประมาณ และ อำนาจการ กำกับ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่
รับผิดชอบร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๒ ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ และเขต (ศพส.อ./ข.) โดยนายอำเภอ/
ผอ.ศพส.อ. และผู้อำนวยการเขต/ผอ.ศพส.ข. เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ รับผิดชอบ นโยบาย แนวทาง และแผนงานโครงการ
ที่ ศพส.จ./ศพส.กทม. กำหนด ไปประสานการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชนและองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๔.๓ ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับภาค ทำหน้าที่อำนาจการประสานและ
สนับสนุนในภารกิจด้านการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ในระดับภาค ประกอบด้วย ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดิน
เอาชนะยาเสพติดกองทัพอากาศที่ ๑-๔ (ศพส.ทภ.๑-๔) ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกองบัญชาการ
ป้องกันชายแดน จันทบุรี - ตราด (ศพส.กปช.จต.) ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกองเรือภาค ๑-๓
กองเรือยุทธการ (ศพส.ภภ.๑-๓ กร.) ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกองบัญชาการตำรวจนครบาล/
ตำรวจภูธรภาค ๑-๘/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศพส.บชน./ภ.๑-๘/ศขต.)

๔.๔ องค์กร อำนาจการประสานพื้นที่เฉพาะ ที่สำคัญได้แก่ ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินสกัดกั้น
ยาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศพส.ชน.) ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินสกัดกั้นยาเสพติดชายแดนภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ (ศพส.ชอน.) ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานครและ
จังหวัดปริมณฑล (ศพส.๓๑๕) ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศพส.จขต.)

กระบวนการจัดทำแผน กำกับ ติดตาม รายงาน และประเมินผล

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ

๑. ให้หน่วยราชการจัดทำแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ ทั้งส่วนกลางและจังหวัด
ส่งมายัง ศพส. ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เพื่อให้ ศพส. เห็นชอบในภาพรวมประเทศ

๒. ให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ ระหว่าง ๑ ตุลาคม
๒๕๕๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ (๖ เดือนแรก) และทบทวนปรับแผนฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหายาเสพติดและ
ดำเนินการต่อไประหว่าง ๑ เมษายน - ๓ กันยายน ๒๕๕๗ (๖ เดือนหลัง)

การกำกับติดตาม

๑. กำกับติดตามโดยคณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๒. กำกับติดตามโดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

๑. การประเมินผลแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ และสถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวมทั้งประเทศ ขอความร่วมมือสำนักงานสถิติแห่งชาติหรือสถาบันทางวิชาการเป็นผู้ประเมิน
๒. การประเมินผลแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ ในระดับพื้นที่ใช้กลไกของคณะอนุกรรมการติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นผู้ประเมินผล
๓. การประเมินผลแผนรายยุทธศาสตร์ใช้แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานยาเสพติดระดับจังหวัด (Ranking) เป็นเครื่องมือในการประเมิน
๔. การประเมินรายแผนยุทธศาสตร์และสถานการณ์ยาเสพติดในระดับพื้นที่ขอความร่วมมือสำนักงานสถิติจังหวัดหรือสถาบันทางวิชาการเป็นผู้ประเมิน

ห้วงเวลาการประเมิน

ให้มีการจัดทำประเมินผลแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ และสถานการณ์ยาเสพติดเป็นรายไตรมาส

ช่องทางและห้วงเวลาการรายงาน

๑. ให้รายงานผลการดำเนินงานยาเสพติดระดับจังหวัดโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Nispa) เป็นประจำทุกเดือน ทั้งนี้ให้รายงานทุกวันที่ ๕ ของเดือน
๒. ให้รายงานผลการประเมินแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗ และสถานการณ์ยาเสพติดเป็นรายไตรมาส

ตัวชี้วัดภาพรวมของแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

๑. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนสูงขึ้น ทั้งนี้วัดจากคดีที่เกิดกับชีวิต ร่างกายและเพศ คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน และคดียาเสพติด มีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
๒. สามารถควบคุมและลดปัญหาเสพติดได้มากกว่าปีที่ผ่านมา
๓. ความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาลในภาพรวมทั้งหมดสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

.....

แผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี ๒๕๕๗

๓ กรอบความคิดยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ต่อเนื่อง

- ต่อเนื่องการใช้พลังแผ่นดิน
- ต่อเนื่องแผนปฏิบัติการ

ยุทธศาสตร์ป้องกัน

- ป้องกันรายใหม่
- ป้องกันพื้นที่
- ป้องกันพฤติกรรมซ้ำ
- ป้องกันครอบครัว
- ป้องกันชุมชน

ยุทธศาสตร์เสริมสร้างพัฒนา

- เสริมสร้างมาตรการ
- เสริมสร้างองค์กร
- เสริมสร้างกลไก
- เสริมสร้างงานรองรับประชาคมอาเซียน

๙ จุดเน้น

- เน้นความต่อเนื่อง
- เน้นการปรับระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
- เน้นการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาในหมู่บ้าน/ชุมชน
- เน้นการแก้ไขผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดแบบครบวงจร
- เน้นการใช้มาตรการทางเลือกให้มากขึ้น
- เน้นสร้างชุมชนอุ่นใจ ได้ลูกหลานกลับบ้าน
- เน้นการทำลายโครงสร้างการค้าและวงจรการเงิน
- เน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- เน้นยุทธศาสตร์เชิงรุกกับประเทศเพื่อนบ้าน

๙ เป้าหมาย

- ลดปัญหาเสพติดในพื้นที่เฝ้าระวังมาก ๑๖,๔๐๘ แห่ง
- บำบัดรักษา ๓๐๐,๐๐๐ คน และติดตามผู้ผ่านการบำบัด ปี ๕๖-๕๗
- ป้องกันเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ป.๔-ป.๖ จำนวน ๑,๙๒๐,๐๐๐ คน (จากเป้าหมาย ๒,๔๐๐,๐๐๐ คน)
- สถานศึกษาเข้มแข็ง ๙,๔๐๐ แห่ง (จากเป้าหมาย ๑๑,๗๔๙ แห่ง)
- สถานประกอบกิจการสีขาว ๒,๐๐๐ แห่ง
- สกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติด ร้อยละ ๕๐ ของการนำเข้าทั่วประเทศ
- จับกุมฐานความผิดยาเสพติดสำคัญ ร้อยละ ๓๐ ของการจับกุมทั่วประเทศ
- ดำเนินคดี ฐานความผิดข้อหาสมคบฯ ๕๐๐ คดี
- ยึดทรัพย์สิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท

๗ แผนงาน

แผนที่ ๑

การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด

แผนที่ ๒

การแก้ไขปัญหามันผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

แผนที่ ๓

การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด

แผนที่ ๔

การปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย

แผนที่ ๕

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

แผนที่ ๖

การสกัดกั้นยาเสพติด

แผนที่ ๗

การบริหารจัดการแบบบูรณาการ

ตัวชี้วัด

๑. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนสูงขึ้น
๒. สามารถควบคุมและลดปัญหาเสพติดได้มากกว่า ปี ๒๕๕๖
๓. ความพึงพอใจ ความเชื่อมั่นของประชาชนสูงขึ้น

ระยะเวลา

- ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

การกำกับ ติดตาม

รายงานและประเมินผล

๑. รายงานตามวงรอบที่กำหนด
๒. ติดตามโดย
  - คณะอนุกรรมการฯ ศพส.
  - ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
  - ผู้ตรวจราชการกระทรวง
๓. ประเมินผลโดยสถาบันวิชาการ

๗ แผนยุทธศาสตร์

แผนที่ ๑ การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด

เป้าหมาย

๑. ทุกจังหวัดกำหนดระดับความรุนแรงของปัญหาใน มบ./ชช.
๒. ลดระดับความรุนแรงของ มบ./ชช. อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของ มบ./ชช. เผ่าละวังมาก
๓. ทุกอำเภอมีแผนการแก้ไขปัญหายา

มาตรการดำเนินงาน

๑. ประเมินและกำหนดระดับสถานะความรุนแรง
๔. แต่งตั้งและมอบหมายผู้ประสานงานชุมชน
๓. มีแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาใน มบ./ชช. เน้นพื้นที่เผ่าละวังมาก
๔. พัฒนา มบ./ชช. เข้มแข็ง ให้เป็นศูนย์เรียนรู้
๕. แก้ไขปัญหาในพื้นที่เขตเทศบาลนคร และเมือง
๖. ขยายโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ฯ เชิงคุณภาพ
๗. พัฒนาระบบทบทวนประชาชนป้องกันยาเสพติด

โครงการสำคัญ

๑. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง มบ./ชช. ในพื้นที่เผ่าละวังทั่วไป
๒. โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดใน มบ./ชช. ในพื้นที่เผ่าละวังน้อย
๓. โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดใน มบ./ชช. ในพื้นที่เผ่าละวังปานกลาง
๔. โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดใน มบ./ชช. ในพื้นที่เผ่าละวังมาก
๕. โครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๖. โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

แผนที่ ๒ การแก้ไขปัญหายาเสพติดผู้ติดยาเสพติด

เป้าหมาย

๑. บำบัดรักษาทุกระบบ ๓๐๐,๐๐๐ คน
๒. บำบัดผู้เสพติดรุนแรง/อาการแทรกซ้อนทางจิต
๓. นำผู้เสพติดหลบหนีเข้าบำบัดครบกระบวนการ
๔. ติดตาม ช่วยเหลือ อย่างครบวงจร ร้อยละ ๘๐ ของผู้ผ่านการบำบัด ปี ๕๖-๕๗
๕. สร้างระบบทางเลือก (Diversion)

มาตรการดำเนินงาน

๑. เพิ่มนิยาม “ผู้เสพติดเป็นโรคสมองติดยา ที่ต้องบำบัดรักษาและฟื้นฟู อย่างเหมาะสม”
๒. ประเมินศักยภาพค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
  - ๑ อำเภอ ๑ ค่าย
  - ควรจะคงอยู่ที่ใด
  - ยกระดับค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้รองรับผู้เข้าบำบัดได้ทันที
๓. การบำบัดรักษาผู้เสพติดในระบบสมัครใจ
  - ปรับปรุงกระบวนการ กระตุ้นให้ผู้เสพติดเข้าบำบัดแบบสมัครใจด้วยตนเอง
  - อบรม ชี้แจงเสริมทักษะ ผู้ปฏิบัติงานระดับอำเภอ
  - เพิ่มความพร้อมของบุคลากรและประสิทธิภาพของระบบสมัครใจอย่างมีคุณภาพ
  - พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัว ผู้เสพติด และครอบครัวเยาวชนกลุ่มเสี่ยง
๔. ปรับปรุง พัฒนาระบบบังคับบำบัดและต้องโทษ
  - ประเมินขีดความสามารถของระบบบังคับบำบัด
  - ส่งเสริมผู้เสพติด เข้าสู่กระบวนการสมัครใจ
  - พัฒนาระบบการขึ้นชั้นตอนตรวจพิสูจน์ และการฟื้นฟู
  - เพิ่มศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดแบบควบคุมตัว ใน ๑๖ จังหวัด
๕. การติดตาม ช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัด
  - จัดทำ Mapping ผู้ผ่านการบำบัด และติดตามช่วยเหลือ โดย สายตรวจจูงใจ ได้ถูกหลานกลับคืน
  - ให้ ศพ.อ. ติดตาม ช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัด ใน มบ./ชช.
  - ปรับปรุง/พัฒนา ระบบข้อมูลให้เชื่อมโยงกันทุกระบบ
๖. วางระบบ สนับสนุน ช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัด
๗. กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการใช้มาตรการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction)
๘. ให้มีพื้นที่นำร่องเป็นต้นแบบในการพัฒนาการบำบัดรักษาอย่างครบวงจร

โครงการสำคัญ

๑. โครงการบำบัดรักษาฯ ระบบสมัครใจ
๒. โครงการบำบัดรักษาฯ ระบบบังคับบำบัด
๓. โครงการบำบัดรักษาฯ ระบบต้องโทษ
๔. โครงการติดตามฯ อย่างครบวงจร
๕. โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

แผนที่ ๓ การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดเป้าหมาย

๑. เยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ป.๔-ป.๖ ร้อยละ ๘๐ (จำนวน ๑,๙๒๐,๐๐๐ คน จากเป้า ๒,๔๐๐,๐๐๐ คน)
๒. สถานศึกษาเข้มแข็ง ร้อยละ ๘๐ (จำนวน ๙,๔๐๐ แห่ง จากเป้า ๑๑,๗๔๙ แห่ง)
๓. ลดปัจจัยเสี่ยงทุกจังหวัด
๔. ป้องกันเยาวชนนอกสถานศึกษา
๕. ป้องกันการเสพยาใหม่ ไม่ให้เกิน ๑๐ %
๖. สถานประกอบกิจการ มีระบบป้องกัน ๒,๐๐๐ แห่ง

มาตรการดำเนินงาน

๑. การป้องกันเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา
  - ส่งเสริมวิทยากรสอนในสถานศึกษา
  - กิจกรรมป้องกันและเผ่าละวัง
  - ขยายผลสถานศึกษา ตามแนวคิด โรงเรียนสีขาว
  - กิจกรรมลดจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรม
  - ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรเผ่าละวัง
๒. การพัฒนา/เสริมสร้างเครือข่ายเยาวชน
  - พัฒนากลไกระดับประเทศ
  - พัฒนากลไกระดับพื้นที่
  - ส่งเสริมองค์กร/กลุ่มเยาวชนเป็นเครือข่ายด้านยาเสพติด
๓. การป้องกันเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา
  - สำรวจ/คัดกรองเด็กและเยาวชน
  - จัดกิจกรรมแก้ไขพฤติกรรมเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยง
๔. ป้องกันยาเสพติดเชิงรุก
  - จัดชุดรณรงค์ป้องกันฯ แบบเคลื่อนที่ (Mobile Team)
๕. การจัดระเบียบสังคมและควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง
  - การจัดปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา
  - การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ
๖. การป้องกันสถาบันครอบครัว
  - ศพค. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างแนวร่วมของครอบครัว
๗. รณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของ ไอซ์
๘. การป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ
  - สร้างการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ
  - จัดทำแผนป้องกันฯ อย่างครบวงจร
  - การสร้างภูมิคุ้มกันให้แรงงานกลุ่มเสี่ยง

โครงการสำคัญ

๑. โครงการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง
๒. โครงการป้องกันเด็กและเยาวชนวัยเสี่ยงในสถานศึกษา
๓. โครงการป้องกันเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา
๔. โครงการจัดระเบียบสังคมและควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง
๕. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
๖. โครงการอำนวยการ บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๗ แผนยุทธศาสตร์

แผนที่ ๔ การปราบปรามยาเสพติด และบังคับใช้กฎหมาย

เป้าหมาย

๑. จับกุมรายสำคัญร้อยละ ๓๐ ของการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ
๒. ดำเนินคดีฐานความผิดข้อหาสมคบฯ ๕๐๐ คดี
๓. ยึดทรัพย์สิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท
๔. สืบสวน ปราบปรามเครือข่ายรายสำคัญ
๕. เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม
๖. ลดปัญหายาเสพติดได้ทุกจังหวัด

มาตรการดำเนินงาน

๑. ปราบปรามเครือข่ายการผลิต/ค้ารายสำคัญ
  - กำหนดเป้าหมายการปราบปราม
  - ใช้การสืบสวนการเงิน
  - จัดระบบปฏิบัติการ Task Force
๒. ปราบปรามเครือข่ายการค้า/นักค้ารายกลางและรายย่อย
  - จัดระบบ และกำลังปฏิบัติการ
  - ปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย เพื่อตัดวงจร
๓. พัฒนาประสิทธิภาพ คุณภาพ และระบบการสนับสนุน
  - เสริมทักษะ ชุดปฏิบัติการปราบปราม
  - จัดระบบการสนับสนุน/ตรวจสอบข่าวสาร
  - จัดระบบการสนับสนุนงบประมาณการข่าว/การปราบปราม
๔. ปรับปรุง พัฒนา มาตรการด้านทรัพย์สิน
  - ดำเนินการด้านทรัพย์สินเพื่อตัดตอนการเงิน
  - ดำเนินการทรัพย์สินควบคุมการขยายผลรายสำคัญ
    - บูรณาการมาตรการทางทรัพย์สิน
    - ขยายผลทรัพย์สิน ให้ครอบคลุม นายทุนเจ้าของฯ
    - ปรับระบบการบริหารจัดการทรัพย์สิน
๕. ปรับปรุง พัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมและบังคับใช้กฎหมาย
  - จัดชุดปฏิบัติการขยายผลคดี/ทรัพย์สิน ระดับส่วนกลาง ภาค และจังหวัด
  - จัดระบบประสานงานเชื่อมต่อกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ
๖. ใช้ระบบกล้องวงจรปิด หรือ CCTV ป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติด
๗. แสวงหา มาตรการ แนวทางในการลดจำนวนผู้กระทำความผิด
  - มาตรการการ Diversion
  - พัฒนาระบบคุมประพฤติหรือการคุมขังในเรือนจำ
๘. ป้องกันการค้าและแพร่ระบาดในเรือนจำ
  - จัดระบบการสืบสวนปฏิบัติการ
  - พัฒนาเรือนจำความมั่นคงสูง
  - ปิดล้อม ตรวจค้นเรือนจำ
  - ขยายเรือนจำสีเขียวให้เพิ่มมากขึ้น

๙. ดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนของประชาชน
๑๐. แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีการค้าและแพร่ระบาดในเกณฑ์สูง

๑๑. คืบคนตีผู้สังคม โดยฝึกอาชีพ สนับสนุนเงินทุน ฯลฯ

๑๒. ป้องกันเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

- รมรงค์ป้องกัน สร้างจิตสำนึก
- ปราบปราม ลงโทษ อย่างจริงจัง

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนางานการข่าวยาเสพติด
๒. โครงการปราบปรามแหล่งผลิต/เครือข่ายการค้าทุกระดับ
๓. โครงการสืบสวนสอบสวนเส้นทางการเงินของเครือข่าย/นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ
๔. โครงการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด
๕. โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ จขต.
๖. โครงการปราบปรามและแก้ไขปัญหากล่องและการค้ายาเสพติดในเรือนจำ
๗. โครงการดำเนินการตามข้อร้องเรียนฯ
๘. โครงการอำนวยความสะดวก บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

แผนที่ ๖ การสกัดกั้นยาเสพติด

เป้าหมาย

๑. ลดการนำเข้ายาเสพติดจากนอกประเทศ
๒. มบ./ชข. ชายแดนมีความเข้มแข็งเชิงคุณภาพ
๓. มีระบบการป้องกันชายแดนที่มีประสิทธิภาพ

มาตรการดำเนินงาน

๑. วางระบบการสกัดกั้นชายแดน
  - พื้นที่ภาคเหนือตอนบนเป็นพื้นที่หลัก
  - บูรณาการแผนร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่
๒. ทำลายโครงสร้างการค้าชายแดน
๓. จัดกำลังปฏิบัติการสกัดกั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและค้ายาเสพติดชายแดน
  - เคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น
  - การลักลอบนำเงินออกนอกราชอาณาจักร
๔. เพิ่มความเข้มแข็ง มบ./ชข. ชายแดน
๕. เพิ่มประสิทธิภาพจุดตรวจ ด่านตรวจเส้นทางทั่วประเทศ ทั้งหลัก และรอง
๖. สืบสวน/จับกุม ผู้ปลูก นายทุนที่เกี่ยวข้องกับการปลูก/ค้าพืชเสพติด ใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางเลือกและเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการสำคัญ

๑. โครงการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน
๒. โครงการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ตอนใน
๓. โครงการตัดพื้นที่ปลูกพืชเสพติด
๔. โครงการขยายผลโครงการหลวง
๕. โครงการแก้ไขปัญหานาในพื้นที่หมักถั่ว
๖. โครงการอำนวยความสะดวก บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

แผนที่ ๕ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

เป้าหมาย

๑. แผนปฏิบัติการฯ รองรับประชาคมอาเซียน
๒. การผลักดันความร่วมมือและการปฏิบัติ
๓. สร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศเพื่อลดปริมาณการผลิตและค้า
๔. ผลักดันวาระภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม

มาตรการดำเนินงาน

๑. จัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ส. อาเซียน ในประเทศไทย
๒. ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือฯ
๓. ผลักดันการดำเนินงาน
  - แผนปฏิบัติการฯ รองรับประชาคมอาเซียน
  - ยกระดับวาระภูมิภาค
๔. ยกระดับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
  - การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
  - เสริมประสิทธิภาพความร่วมมือด้านปราบปรามฯ
  - พัฒนาความเข้มแข็งของกลไกชายแดน
  - ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทางเลือก
๕. เสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตร ป้องกัน/ปราบปรามฯ

โครงการสำคัญ

๑. โครงการความร่วมมือในกรอบอาเซียน
๒. โครงการพัฒนากลไกความร่วมมือพื้นที่ชายแดนฯ
๓. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทางเลือกฯ
๔. โครงการอำนวยความสะดวก บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

แผนที่ ๗ การบริหารจัดการแบบบูรณาการ

เป้าหมาย

๑. มีแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการทุกหน่วยงาน จังหวัด
๒. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทุกระดับ

มาตรการดำเนินงาน

๑. เสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการทุกระดับ
  - กลไกอำนวยความสะดวก
  - กระบวนการแผนและงบประมาณในระดับพื้นที่
  - การพัฒนาห้องปฏิบัติการข้อมูล
  - การกำกับ ติดตาม และประเมินผล
๒. การพัฒนาศักยภาพด้านยาเสพติด
๓. การสรุป Best Practice
๔. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์
๕. ระบบสร้างแรงจูงใจ ความดีความชอบ
๖. ปรับปรุง/พัฒนากฎหมาย
๗. พัฒนาเทคโนโลยีในการป้องกันและปราบปรามฯ
๘. การแก้ไขปัญหานาในพื้นที่พิเศษ/มาตรการเฉพาะ

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการข้อมูลกลางและระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือน
๒. โครงการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปบทเรียนฯ
๓. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ฯ
๔. โครงการปรับปรุง/พัฒนากฎหมาย
๕. โครงการขยายผล ชุมชนอุ่นใจ ได้ลูกหลานกลับคืน
๖. โครงการสายตรวจอุ่นใจ เฝ้าระวังปัญหายาเสพติด
๗. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
๘. โครงการอำนวยความสะดวก บริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร